

Informatīvais ziņojums „Par Izsoļu ieņēmumu izmantošanu 2014.gadā”

Likuma „Par piesārņojumu” (turpmāk – likums) 32.² panta 4.⁷ daļā ir noteikts, ka Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM) sākot ar 2013.gadu ir jā sagatavo un līdz kārtējā gada 1.aprīlim jā iesniedz Ministru kabinetam (turpmāk – MK) informatīvais ziņojums par izsoļu ieņēmumu izmantošanu iepriekšējā gadā, tai skaitā informāciju par finansētajiem pasākumiem, par panākto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu, par to, kādi sasniegumi gūti, nodrošinot pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī par nodrošināto vides kvalitātes uzlabojumu kopumā.

Ieņēmumi no izsolēm

Eiropas Savienības emisijas kvotu (turpmāk – EUA) un Eiropas Savienības aviācijas emisiju kvotu (turpmāk – EUAA) izsolīšana notiek atbilstoši Komisijas 2010.gada 12.novembra Regulai (ES) Nr.1031/2010 par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu izsoļu laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā.

2014.gadā izsoļu rezultātā tika izsolītas Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas trešajam periodam (no 2013.gada 1.janvāra līdz 2020.gada 31.decembrim) paredzētās EUA un EUAA. Saskaņā ar Eiropas Komisijas un dalībvalstu rīkotā kopējās izsoles platformas iepirkuma rezultātiem, 2014.gadā EUA izsolīšanu nodrošināja Eiropas Enerģijas birža (*European Energy Exchange (EEX)*).

Saskaņā ar sākotnēji apstiprināto izsoļu kalendāru kopējā platformā Latvijai 2014.gadā tika plānots izsolīt 2 749 000 EUA, taču saskaņā ar 2014.gada 25.februāra Eiropas Komisijas regulu Nr. 176/2014 ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1031/2010, jo īpaši, lai noteiktu siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu apjomus, kuri izsolāmi 2013.-2020.gadā, kas paredz EUA izsolīšanas atlikšanu (*back-loading*), tika izstrādāts jauns izsoļu kalendārs 2014.gadam. Līdz ar to kopumā 2014.gadā primārajā tirgū kopējā izsoļu platformā Latvijas labā 144 izsolēs tika izsolītas 1 709 000 EUA par kopējo vērtību EUR 10 083 490.

Sākot ar 2014.gada 3.septembri, kopējā izsoļu platformā tika uzsākta arī EUAA izsolīšana. 2014.gadā kopējā izsoļu platformā Latvijas labā 4 izsolēs tika izsolītas 23 500 EUAA par kopējo vērtību EUR 140 670.

Latvijas EUA un EUAA izsoļu ieņēmumi tika ieskaitīti Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā atbilstoši valsts budžeta ieņēmumu klasifikācijai.

Tiesiskais regulējums

Atbilstoši likuma 32.² panta septītajai daļai MK 2012.gada 25.septembrī apstiprināja noteikumus Nr.657 „Latvijai piešķirto emisijas kvotu izsolīšanas kārtība”, kuros tika noteikta Latvijai piešķirto EUA izsolīšanas kārtība.

Likuma 32.² panta (4⁴) daļa nosaka, ka izsoļu ieņēmumus izmanto, lai mazinātu klimata pārmaiņas un nodrošinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām. Likuma 32.² panta (4⁶) daļa nosaka, ka izsoļu ieņēmumu izmantošanu nodrošina, organizējot atklātos projektu iesniegumu konkursus.

Lai nodrošinātu izsoļu ieņēmumu izmantošanu saskaņā ar likuma „Par piesārņojumu” 32.² panta (4⁶) daļu, 2014.gadā ir izstrādāts MK noteikumu projekts „Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta finansēto projektu atklātā konkursa „Biomases izmantošana siltumenerģijas ražošanā” nolikums” (turpmāk – noteikumu projekts), kas 2014.gada 28.augustā izsludināts Valsts sekretāru sanāksmē (VSS-807).

Noteikumu projekta mērķis ir oglekļa dioksīda (CO₂) emisiju samazināšana, nodrošinot pāreju no fosilos energoresursus izmantojošām siltumenerģiju ražojošām tehnoloģijām uz biomasu izmantojošām siltumenerģiju ražojošām tehnoloģijām, kā arī biomasas tehnoloģiju un saules kolektoru kombinētu izmantošanu. Kopējais konkursa ietvaros pieejamais finansējums plānots EUR 10 milj. apmērā, un uz to varētu pretendēt Latvijas Republikas pilsētu vai novadu domes vai tās izveidotās institūcijas, vai tās izveidotās iestādes (turpmāk – pašvaldības), komersanti un fiziskas personas.

Konkursa ietvaros plānots atbalstīt šādas aktivitātes:

1) esošo fosilos energoresursus izmantojošu siltumenerģijas ražošanas tehnoloģiju demontāža;

2) biomasas tehnoloģiju iegāde, piegāde, uzstādīšana (tajā skaitā pamatu būvniecība (ja nepieciešams)) un ieregulēšana. Biomases katlu uzstādītā siltuma jauda (siltumenerģiju ražojošo iekārtu kopējā siltuma jauda atbilstoši iekārtas izgatavotāja norādītajām iekārtu siltuma jaudām) nepārsniedz 1000 kW, ja projekta iesniedzējs ir pašvaldība vai komersants un nepārsniedz 150 kW, ja projekta iesniedzējs ir fiziska persona;

3) saules kolektoru iegāde, piegāde, uzstādīšana un ieregulēšana.

Vienam projektam pieejamais maksimālais finanšu instrumenta finansējums:

1. ja projekta iesniedzējs ir pašvaldība vai komersants – līdz 1 000 000 *euro*.

2. ja projekta iesniedzējs ir fiziska persona – līdz 10 000 *euro*.

Lai nodrošinātu CO₂ aprēķinu un finansējuma efektīvāku izmantošanu ir plānots noteikt CO₂ emisijas samazinājuma efektivitātes rādītāju, kas raksturo CO₂ emisijas samazinājumu attiecībā pret projektam pieprasīto finanšu instrumenta finansējumu, kas nedrīkst būt mazāks par 1,5 kgCO₂/euro gadā, ja projekta iesniedzējs ir pašvaldība vai komersants un 6 kgCO₂/euro, ja projekta iesniedzējs ir fiziska persona.

Izsoļu ieņēmumu izmantošana 2014.gadā

Ņemot vērā informatīvajā ziņojumā par uzdevumu izpildi sniegto informāciju, 2014.gadā izsoļu ieņēmumi netika izmantoti projektu iesniegumu konkursu īstenošanai. Projektu konkursu īstenošana plānota 2015.gadā.

2014.gadā izdevumus veidoja uzturēšanas izdevumi (atlīdzība, darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, subsīdijas, komandējumi saistībā ar dalību Kopīgā iepirkuma vadības komitejā saistībā ar Kopīgā iepirkuma līgumiem par kopējo izsoļu platformu un kopējo izsoļu uzraugu, preces un pakalpojumi administrācijas darbības nodrošināšanai) EUR 107 324,78 apjomā. Lielāko daļu no izdevumiem (EUR 56 370,00) veidoja VARAM un VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” līguma par atsevišķu pārvaldes uzdevumu deleģēšanu izpildes izdevumi.

Siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājums

Projektu īstenošana konkursā, kurā tiktu izmantoti izsoļu ieņēmumi, 2014.gadā vēl netika uzsākts. Tādējādi nav iespējams sniegt informāciju par panākto siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumu, par to, kādi sasniegumi gūti, nodrošinot pielāgošanos klimata pārmaiņām, kā arī par nodrošināto vides kvalitātes uzlabojumu kopumā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības ministrs

K.Gerhards

Vīza: Valsts sekretārs

G.Puķītis

02.03.2016. 10:55

609

L.Eglāja

tālr. 67026497; fakss 67026568

liene.eglaja@varam.gov.lv